

GÜNEY AFRİKA'DAN ZABALAZA

ANARŞİST KOMÜNİST CEPHE
İLE RÖPORTAJ

www.sosyalsavas.org

Sevgili yoldaşlar, sizlerle tanıştığım ve kıtalar arası bir iletişim ve dayanışma kurabildiğim için memnunum. Biz Türkiye/Kürdistan'dan anarşist bir dergi ve haber portaliyiz. Kendimizi anarşist-komünist olarak tanımladığımızı söyleyemeyiz genel olarak; dayanışmanın, karşılıklı yardımlaşmanın, örgütlü dayanışmanın olduğu ve patronların olmadığı bir dünya fikri olarak ortak prensiplerde sizlerle hem fikiriz. Bizler için en önemli şey, kapitalizmi, devleti ve her çeşit tahakkümü yıkmak için mücadele veren bütün anarşistler, liberterler ve toplumsal hareketler ile dayanışma içinde olmak. Kapitalizme ve onun bütün aygıtlarına karşı yürüttüğümüz sınıf savaşında başarı elde etmemizin tek yolu örgütlü olmak, bağlantıda kalmak ve onlara karşı birlikte güçlü bir şekilde durmaktır.

ZACF hakkında bir sürü döküman var, fakat çoğu İngilizce. Türkçe'de ise kaynaklar çok az miktarda. Arzumuz Türkçe yazıp konuşan anarşist ve liberter yoldaşlarımızı Güney Afrika'daki uzun süreli mücadeleniz hakkında bilgilendirmektir. Bu nedenle yoldaşlarımızın merak edebileceği bazı sorularımız olacak.

İşte sorular:

Takip edebildiğimiz kadarıyla Zabalaza Anarşist Komünist Cephe daha çok işçi sınıfına yoğunlaşmış ticaret birlikleri ve kooperatifler üzerinde duruyor. Bu açıdan, ZACF sınıf savaşı temelli bir hareket midir? Marxist sınıf mücadele anlayışından farklı olan tarafı nedir? ZACF içerisinde sendikalist örgütlenmeler var mı? Eğer varsa, nasıl işliyorlar?

ZACF ya da Zabalaza'nın (Zabalaza, Xhosa ve Zulu dillerinde anlamı mücadele etmek), işçi sınıfı⁽¹⁾ örgütlenmeleri ve sınıf savaşları ya da bizim deyişimiz ile sınıf mücadelesi odaklı olduğunu söylemek doğru olur.

Fakat biz "işçi sınıfını" içine köleleri, çifçileri, kalıcı veya geçici dönem çalışan resmi olmayan işçileri, beyaz ve mavi yakalıları, işsizleri ve yukarıda bahsedilen herkesin ailelerini de içine alan bir anlayış olarak görüyoruz. İşçi sınıfı örgütlenmeleri hakkında konuştuğumuz zaman işçi sınıfında olan herkesin kendileri içinde örgütlenip baskıya ve teşhir edilmeye karşı kendi haklarını korumak, durumlarını iyileştirmek ve daha fazla özgürlük ile hayatları üzerindeki kontrollerini arttırmalarını kastediyoruz.

Yani, işçi sınıfı derken, sadece fabrika işçilerini kastetmiyoruz. Kastettiğimiz toplumun baskı altındaki ve sömürülen çoğunluğudur.

Amacımız, günlük mücadeleler ve örgütlenmeler aracılığıyla, işçi sınıfının kendi kendini yöne-tebilecek kapasitesini ve sınıf bilincini ve karşı güç olan devrimci işçi sınıfı inşa etmek için mücadele geliştirmesi, bu mücadele yoluyla, kapitalizmi ve devleti yıkmak ve onun yerine, kendi kendini yöneten federalist ve sınıfsız toplum, yani anarşist komünist bir toplumu kurmak için gerekli olan toplumsal gücü toplamak gayesiyle

çabalaması.

Prensip olarak, herhangi bir toplumsal hareketi ve bütün işçi sınıfının -sendikaları ve diğer işçilerin organizasyonları dahil (mesala işçi kooperatifleri)- haklarını ve menfaatini destekleyen ve savunan mücadele biçimlerini ve aynı zamanda birlik ve öğrenci organizasyonlarını ve diğer ilerici toplumsal hareketleri ve feminist ve LGBTİ, çevreci ve Xenophobia⁽²⁾ karşıtı ve benzerleri gibi mücadeleleri de destekliyoruz.

İşçi sınıfını birleştirmek için, bütün sınıf içindeki her türlü bölünmelere karşı savaşmak gerekmektedir. Ve bu ayrıca toplumda; ırkçılığa, milliyetçi baskıya ya da kadınların karşılaştığı baskıya meyilli olanlar tarafından karşılaşılan, baskıya karşı savaşmayı da kapsıyor. Bu ayrıca, bütün baskılara karşı olan acımasız bir savaşı temel alan, prensipli dayanışma ve birliğin bir ilkesi. Ama aynı zamanda, bir tek işçi sınıfının devrimi, baskının meydana gelmesine ve yeniden üretilmesine yardım eden yapıları -başta kapitalizm ve devlet olmak üzere- kökünden sökerek ve zulmün geçmişte bıraktıklarını ortadan kaldıracı yeni bir toplumsal düzen üreterek bütün baskı biçimlerinden muaf özgür bir toplumun temellerini atabilir. Ve eğer mümkün olduğu kadar birleşemezse, işçi sınıfı devrimi asla olamaz. Bir de eğer baskılara, tahakküme ve sömürüye karşı olabildiğince birleşemezsek işçi sınıfının devrimi asla gerçekleşmez. Bu yüzden örneğin feminist problemleri dahil işçi sınıfının problemleri dahilinde kabul görür.

İnanıyoruz ki olabildiğince çok işçinin çıkarlarını savunmak için organize ve birlik olması son derece önemlidir. Bu ayrıca sendikalarla ve işçilerin organizasyonlarıyla (ve bu organizasyonların ayrıca cinsiyetçiliğe, ırkçılığa ve bunun gibi sınıf mücadelesinin parçalarına karşı mücadele içinde olması gerekir) ilgilidir.

Bizler için sendikaların iki amacı vardır; ilki

hem çalışanların haklarını korumak hem de kendilerinin kapitalist toplum altındaki çıkarları için savaşmak, diğeri ise günlük mücadele yoluyla deneyim ve güven inşa etmek ve üretimin araçlarını devralmak için gerekli olan sınıfsal bilinç, örgütsel kapasite ve toplumsal gücü, devrimci bir saldırı yoluyla, işçilerin ve öz yönetimlerinin kontrolüne alarak geliştirmek.

Biz sadece geleneksel sanayi işçilerini devrimsel konularda, marksistlerin gördüğü kadar hayati bir noktada görmüyoruz, fakat işçi organizasyonlarının bütün alanlar, sanayiler karşısında bütün işçi gruplarının birleşmesi ve organize olması için genelleşmesi gerektiğine ve dahil olmasına, katılmasına inanıyoruz.

Hayır. ZACF bünyesinde sendikal örgütler yok. ZACF, işçi sınıfının popüler hareketleri ve örgütleri arasında -sendikalar, yerel bazlı topluluklar ve gelişen toplumsal hareketler gibi- onlara dahil olarak ve onları destekleyerek, analizler geliştirip, propagandalar yayıp, anarşist politik eğitimler yürüterek ve "fikir savaşları"nı sürdürerek (yani anarşizmin işçi sınıfının mücadelesinde ve örgütlerindeki "lider fikir" olması için çalışarak) anarşist düşünce ve pratikleri organize etmek için birlikte çalışan, adanmış ve inanmış anarşistlerin, "aktif azınlık"ın küçük politik örgütlenmesidir. Biz, yaklaşımımızı "Platformist⁽³⁾" ya da "Especifist⁽⁴⁾" olarak adlandırıyoruz fakat bu basit fikir -iyi örgütlenmiş, net fikirlere, ortak stratejilere ve kolektif sorumluluğa sahip bir anarşist örgütlenmeye duyulan ihtiyaç- açıkça 1860-70'lerdeki Bakunin'in "İttifak"ının eylemlerine kadar dayanır.

Sıfırdan, tamamen yeni anarşist/anarko-sendikalist sendikalar kurmayı amaçlamaktansa, var olan sendikaları, işçi örgütlerini ve devrimci doğrultudaki girişimleri, işçileri anarşist fikirlerle kazanmaya çalışarak etkilemeyi amaçlıyoruz. Bir sendikanın gücü, üyelerinin sayısında -onların sınıf bilincinin

gücünde ve mücadele etme isteklerinde- yatar böylece sendikalar ideoloji ve siyasi eğilimleri göze alınmaksızın her işçiye açık olmalıdır. Örneğin, işçilerin ideolojik olarak bir anarşist sendika, bir Marksist sendika ve bir sosyal demokrat sendika aralarında bölünmeleri yerine, işçilerin ve tüm sol siyasi akımların, birlik içindeki ideolojik pozisyonlarını, fikirlerini, taktik ve stratejilerini özgürce tartışıp savunabildikleri ve üyelerin farklı önerileri analiz edip tartıştıktan sonra konu hakkında toplu olarak karar aldıkları tek bir sendikada birleşmeler. Yeni ve katıksız/saf anarşist sendikalar kurmak, devrimcileri yalıtma ile sonlanıyor: Örgüt çok küçük ve katıksız/saf olduğundan ve büyük sendikaların bürokratik reformist liderleri yüzünden, geniş kitleler sendikaya katılmadığı gibi, sendika üyelerini kazanç kapısı ve oy pu-sulası olarak gören politik partiler de devrimcilerin mücadeleden vazgeçtiğini görmekten büyük mutluluk duyacaklardır. Çünkü, açık olmak gerekirse, biz varolan sendikaların içine kafamızı uzatmak ve fikir mücadelemizi orada sürdürmek istiyoruz!

Bu, geleneksel Marksist fikirle aramızdaki başka bir fark, birçok Marksist örgütler ve partiler ya kendi partileriyle ilişkili bir sendika kurmak istiyor ya da varolan sendikaların liderliğini kazanmak/ele geçirmek ve Marksist Parti için işçilerden "kitle" desteği kazanmak için kendi etkilerini kullanmak istiyorlar. Marksist partiler ayrıca genellikle devlet güçlerini ele geçirmek istediğinden, sendikalar ya parlamenter sistemde Marksist partiye oy toplayarak onu hükümete getirmede ya da devrim durumunda partinin zorla yönetime geçmesine yardımcı olarak kullanılıyor (örneğin isyancı genel grev).

Anarşist örgütler, sendikayı, partinin devletin başına geçmesine yardım etmesi için kullanmaktansa, sendikayı kapitalizmi devirmek, sosyal ve ekonomik hayatı-Marksist veya sözde işçi ya da sosyalist partinin ya da devletin kontrolü altında olmasındansa

işçilerin öz yönetimi ve halkın kontrolünü sağlamak için bir araç olarak görüyor.

Benzer şekilde, sosyalistleri işçilere yarar sağlayacak reformlar ve yasalar yapmaları için iktidara getirmek yerine, inanıyoruz ki, işçiler için başarılı bir zafer ve şartlarda iyileşme sadece devletin dışında ve ona karşı, hırçın ve direkt mücadele ile kazanılıp korunabilir.

Örgütlenme ve karar alma süreçleri nasıl işliyor? Yatay (örümcek ağı tipi) örgütlenme ve karar verme hakkında ne düşünüyorsunuz?

Karar verme açısından Zabalaza, doğrudan demokrasi ve kolektif sorumluluk ilkelerine göre işliyor. Faaliyetlerimizin belirlendiği, önerilerin tartışıldığı, işimizle ilgili taktiksel ve günlük kararların alındığı ve odaklandığımız aylık toplantılarımız var. Bu toplantılar tüm üyelerimize açık ve tüm üyeler (maalesef Gauteng dışındaki üyelerimiz katılamamasına rağmen) öneri yapma, fikirlerini, katıldıkları ve katılmadıkları noktaları ifade etme hakkına sahip. Mümkün olduğunda oybirliği arıyoruz ama mümkün değilse kararlar çoğunluğun oyuyla - %50+1 - alınıyor.

Toplanılara katılmayan üyeler ajandaya maddeler ekleyebilir, toplantıya önerilerde/ bildirimde bulunabilir ya da email üzerinden vekâlet bir oy atabilir. Ayrıca toplantılarda tutulan kayıt ve tutanaklar, herkesin verilen kararların, tartışmaların, anlaşmazlıkların ve yürütmeleri istenebilecek görevin ya da verilebilecek sorumlulukların farkında olması için tüm üyeler arasında dolaştırılır.

ZACF iki üyelik kategorisine sahip: (tam) üyeler ve destekçiler.

Destekçiler ya örgüte katılma ve tam üye olma sürecindekiler ya da kendilerini tam üyeliğin getirdiği sorumluluk ve gereksinimlere kendini veremeyecek -vermek istemeyecek-

olanlar veya dış nedenler (kişisel, akademik, profesyonel) sebebiyle bir uzaklaşma yaşamış, geçici olarak örgüt içindeki faaliyet ve sorumluluklarını azaltmış olan kişilerdir. Hem tam üyelerin hem de destekçilerin ZACF'de her ay yapılan toplantılarda, örgütle ilgili taktiksel ve idari kararlarda görüş belirtme ve oy kullanma hakkı vardır. Ancak tüm örgütü kapsayacak büyük taktiksel kararlar ya da örgütün günlük işleyişiyle ilgili bir sonraki aylık toplantı beklenmeden çabucak alınması gereken kararlar varsa şunları yapabiliriz: **a)** Kararı üyelerle telefon üzerinden SMS veya Whatsapp'la oylamak. **b)** Eğer, zaman bütün üyelerin oylarını almamıza yetmiyorsa, gerekli durumlarda sadece tam üyelerin oyunu almak.

c) Aciliyet, diğer üyelerin oyunu almaya ya da bir sonraki aylık toplantıyı beklemeye engel olduğunda, Kongre tarafında seçilmiş ZACF Ofis Görevleri (Enternasyonel Sekreter, Bölgesel Sekreter ve Mali İşler Sorumlusu) taktiksel ve yönetsel konularda karar almakta yetkilidir.

Karar alınırken ZACF tüm üyelerle destekçiler arasında oybirliği arar. Ancak destekçiler örgütün stratejik yoluyla ilgili tartışmalarda özgürce fikir bildirme hakkına sahip oldukları halde -ZACF yıllık kongresinde kabul edildiği üzere- uzun vadeli stratejik kararlar sadece üyelerin oylamasına açıktır. Bu demektir ki, destekçiler alınacak kararı tartışma sırasında etkileyebilirken, sadece tam üyeler resmi olarak örgütün stratejik yolunu değiştirebilir ya da ZACF Anayasası'nda düzenleme yapabilir.

ZACF Anayasası⁽⁵⁾ -pozisyonumuzu belirleyen 13 teorik makaleyle birlikte örgütün kurucu dökümanı- örgüt içindeki azınlık haklarını güvence altına alır. Bu, örgütün çoğunluğu tarafından alınan kararlara katılmayan üyelerin (destekçiler dahil) görüşlerinin kayıt altına alınması, dağıtılması ve tartışılmasına izin vermek ve onlar kendilerinden farklı düşünen örgütün geri kalanını, görüşlerine

gerekçeler gösterip tartışmalar yaparak, ikna etmeye çalışabilir anlamına gelmektedir.

Ancak tüm üyelere, çoğunluğun görüşlerini ve kararlarını açıkça temsil etmeleri, savunmaları ve uygulamaya çalışmaları beklenir.

İnsanlar, örgüte katılmadan önce, bazen bir tartışmayı kaybedebileceklerini ve çoğunlukla anlaşılmazlık yaşayan azınlığın bir parçası olabileceklerini ve buna rağmen alınan karar uygulamalarının ve savunmalarının bekleneceğinden haberdardır. Bu ZACF'ın her bir üyenin örgütün politik pratiğini bir bütün olarak savunmak ve uygulamakla sorumlu olduğu ve verilen kararlar için sorumluluk alması gerektiği anlamına gelen "kolektif sorumluluğun" ilkesine katıldığı içindir. Benzer şekilde, örgüt, her bir üyenin davranış ve eylemleri için bir bütün olarak sorumluluk alır.

Potansiyel üyeler, örgüte katılmadan önce bunlar hakkında bilgilendirilir ve eğer aynı fikirde değillerse katılmamaya karar verebilirler. Yine aynı şekilde, işbirliği özgürlüğünün ilkesinden dolayı çoğunluk kararına katılmayı, bunu açıkça savunmayı ve uygulamayı istemeyen kişinin bu anlaşmazlık üzerinde çok ısrarcı ise, örgütü istediği an terketmek serbesttir. Potansiyel üyeler örgüte katılmaya -eğer tüm üyeler bunun hakkında hemfikirse (ZACF'de fikir birliğine vararak karar vermenin tek örneği)- sadakatine, anarşist fikirleri anlayışına, ZACF'ın hedefleri, amaçları, strateji ve taktikleri ile aynı çizgide oluşuna vs. dayanarak davet edilir ama kendi isteği ile katılan bireyler, kendi istedikleri zaman ayrılabilir.

Fakat, üye oldukları süre içerisinde ZACF Anayasası'na bağlı kalmayı, onun amaçlarını ve fikirlerini sürdürmeyi, desteklemeyi ve politik pratiğine katkıda bulunmayı kabul ederler.

Zabalaza'nın, "federalizm" dediği, yatay örgütlenmesinden ve alınacak kararlardan etkilenecek herkesin -bu demektir ki, kolektif sorumluluktan dolayı örgütteki herkesin- bir söz söyleme hakkı olduğu doğrudan demokrasi metodlarından yukarıda bahsedildi.

Ancak Zabalaza her ne kadar bütün aldığımız kararlarda oybirliğine ulaşmaya çalışsa da, bunu bir ilke olarak benimsemeyi reddediyoruz, -aktivist camialardaki bir çok insanın düşündüğünün aksine- oybirliğinin oldukça otoriter ve antidemokratik olabileceğine inanıyoruz.

Örneğin, on kişilik bir grubunuz olsa ve belirli bir konuda biri hariç hepsi aynı fikirde olsa, dokuz kişi görüşlerini değiştirmek ve onlara katılmayan tek kişiyle uzlaşmak için fikirlerinden taviz vermek zorunda kalacaklar. Bu şekilde, diğerlerine katılmayan kişi, diğer dokuzu üzerinde orantısız güce sahip olacak ve oybirliğine ulaşmak için onları fikirlerini değiştirmeye ya da tavizler vermeye zorlayacaktır. Böylece bizim için oybirliği, bir ilke değil, imkanlar izin verdiğinde arzu ettiğimiz bir şeydir. Bilakis, devam eden iç politik eğitim, teorik gelişim ve örgütsel çalışmalar sayesinde ideolojik, stratejik, taktiksel birliği ve örgüt içindeki teorik anlayışı geliştirecek doğal bir oybirliğine ulaşmaya çalışıyoruz, böylece, iş karar almaya geldiğinde genelde tüm (ya da hemen hemen bütün) üyeler doğal olarak anlaşma içerisinde oluyor çünkü herkes belirli bir öneri ya da karar hakkında aynı teorik anlayışı, stratejik ve taktiksel yargıyı paylaşıyor.

2000'li yıllardaki tahliyeler ve özelleştirmelerden başlayarak, taleplerinizden ve deneyimlerinize bahsedebilir misiniz? Tahliye ve özelleştirme gibi yerinden etme politikaları ve pratikleri

karşısında işgal hareketini nasıl değerlendiriyorsunuz?

2000'lerin başında, Afrika Ulusal Kongresi (ANC) tarafından yönetilen hükümetin neoliberal politikalarının uygulanmasına, yürürlüğüne karşı ve kamu hizmetlerinin özelleştirilmesine ve ticarileşmesine, tahliyelere, elektrik ve su kesintilerine ve de benzerilerine ortak olarak savaşılmaya dayalı toplumsal örgütlenleri temel alan bir karşı mücadeleler eden bir akım vardı.

ANC, Nelson Mandela'nın partisi, 1990'larda apartheid (ırkçılık) karşıtı ana güç olarak yükseldi fakat parti göreve gelince neoliberalizmi benimsedi. Bu mücadeleler Özelleştirme Karşıtı Forum (APF), Tahliye Karşıtı Mücadele ve Topraksız İnsanların Hareketi (LPM) gibi "yeni toplumsal hareketler"- Apartheid⁽⁶⁾ sona erdiğinden beri yeni işçi örgütlenmesinin ilk dışavurumu olan hareketler - denen oluşumların temelini attı. Bunlar çoğunlukla 2000 ve sonrasındaki yıllarda ortaya çıkmaya başladı.

Tabii ki, eski işçi oluşumları - özellikle ANC'yle ilişkili büyük sendikalar- Güney Afrika Sendikaları Kongresi (COSATU) ve Güney Afrika Komünist Partisi (SACP)-ayrıca ANC ile birleşti- önemlerini korudular.Ama ANC ile olan ittifakları politikalarını zayıflattı ve liderlerini giderek yozlaştırdı. APF gibi oluşumlar ANC'ye açıkça muhalif olmak ve sol bir alternatif önermek konusunda diğer çoğu oluşumdan ayrılıyordu.Bazen bu bahsedilen alternatif pek de açık değildi. Fakat işçi sınıfının - özellikle işsizler ve emekliler - ANC'yle ilişkilerini kesmek istediği ortadaydı. Bu o zaman için büyük bir kazanımdı.

ZACF önce Gautenbeng temelli APF'yle ilişki içindeydi ve daha sonra Soweto⁽⁷⁾'daki gayri-resmi Protea South yerleşimiyle ilişki içinde oldu. APF'nin -2000'lerin ortasında oluşan-, ANC'nin neoliberal ekonomik politikasına, ticarileştirmesine; kamu kurumlarının ve

su, elektrik temini gibi kamu hizmetlerinin özelleştirilmesine karşı çıkma etrafında şekillenen geniş talepleri vardı. Bu süreç, borçları olduğu gerekçeyle elektriği ve suyu kesilen binlerce evin bağ-lantılarını yasadışı olarak yeniden bağlayan "gerilla elektrikçileri", ön ödemeli sayaçların takıl-masına direnmek, kısa devre yapmak, temel hizmetlerin özelleştirilmesini protesto etmek için sayaçları sökmek, şirketlere ve devlete Anayasa Mahkemesi üzerinden dava açma gibi hukuki mücadeleler ve benzer yollarla borçlarının silinmesi için doğrudan eylem çalışmalarını içeriyor-du.

Diğer şeyler yanında, (Savaş karşıtı, yabancı düşmanlığı karşıtlığı, grev dayanışması vb. faaliyetler) APF'ye bağlı topluluk örgütlenmeleri,hizmetlerin daha iyi sağlanması ve gelişmesi için tahliyelere polis şiddetine, yozlaşmış yetkililere karşı mücadele etmeyle ve protesto etmeyle ile uğraştılar.

APF etkisini ve toplumsal gücünü belirgin bir şekilde arttırdı ve böylece birtakım ayrıcalıklar ve zaferler kazanabildi. Fakat bazı temel zayıflıkları vardı: APF fonlamasını yurt dışındaki bağışçılar ve yerel STK'larla sağlıyordu, ve esas kişi 3 yıllık bağış programının süresini uzat-maktan vazgeçince; APF, örgütü ve örgütün faaliyetlerini sürdürecek gerekli kaynağı bulamadı. Bununla birlikte, iyi niyetlerine rağmen, APF radikal dünya görüşü taşıyan yeni militan katmanlar veya aşağıdan yukarıya kurulmuş demokratik yapılar geliştirmeyi başaramadı. Tartışma genellikle özelleştirme sorununa indirgeniyordu; eğitim ve öğretim ise neredeyse hiç bir ciddi teori veya becerileri geliştiremiyordu; yapılaşmadaki bazı önemli zorluklar görmezden gelinmişti.

APF'nin militanlarının çoğunun umutsuzluğu yüzünden, diğer yeni toplumsal hareketlerler gibi, APF de gruptan ayrılmalara, üyelerin kariyerleşme çabalarına ve tükenmeye karşı direnemedi. Toplumsal hareketler,

kendini adanmış ve deneyimli aktivist lider katmanını inşa etme ve devam ettirme mücadelesi veriyordu, çünkü mücadelede kendi yetkinliklerini kanıtlamış olan aktivistler STK'larda tam zamanlı pozisyonlarda çalışmayı tercih ediyorlardı, bu da taban örgütlenmelerinin günlük mücadelelerinden uzak kalmalarına yol açtı ve bu örgütlenmelerin liderlik koltuklarını fırsatçılığa ve vb.'lerine karşı boş bıraktı. APF ve LPM gibi toplumsal hareketler devlet baskısının ve örgüt içine sızmaların kurbanı oldu: devlet bazı aktivistleri kendi yanına çekerek APF ve önderlerine karşı onları casus olarak kullandı, aynı zamanda LPM aktivistleri tutuklanıp işkence gördüler. Çoğu aktivist gündelik hayatta kalma endişesinden ve aynı zaman çabalarken ayın sonunu getirmeyi düşünürken aktivizm için zaman bulamadığından dolayı yeni hareketleri terk etmeye adeta mecbur bırakıldı. Hareketler daha çok kısa vadede ele alınabilecek sorunlar üzerine kuruluydu, elektrik kesimleri gibi, bu yüzden zaferler, faaliyetlerde duraksamalara sebep olabiliyordu: hareketin elektrik kesimlerinden, tahliyelerden, özelleştirmeden öte olarak ileride nereye gitmesi gerektiği konusunda çok bir katılım yoktu.

APF ve diğer yeni örgütlenmelerin düşüşüne sebep olan bir başka etmen ise APF ve diğer hareketleri kontrol etmeye çalışan Sol'un (Akademisyenler, sosyalist partiler ve politik gruplaşmalar da buna dahil) bazen oynadığı yıkıcı ve bölücü rolüydü. Çoğu APF ve ilişkili hareketleri seçimlerde yarışacak bir partinin oluşturulması için bir basamak olarak gördüler. Seçimlere katılmak esas olarak düşüncelerini yaymalarının bir yolu olarak görülüyordu.

Bu yüzden, karşı güç olarak- mesela, yerleşimlerde öz yönetimi sağlayarak devleti aşabilecek çekirdek örgütlenmeler- devrimci bir işçi sınıfına doğru hareket ve mücadele inşaa etme fikri akıllara gelmedi. Bu Sol için ileriye giden yol her zaman bir

partiydi olmalıydı ve yeni hareketler sadece bir başarıya giden yolda atılan adımlardan sadece bir tanesinden ibaretti.

Önemli politik sorunlara ve tartışmalara yer verilmediği için, APF çalışma sürecinde, birçok sıradan üye yabancılaşmış ve kafası karışmış hissetti. Bu yabancılaşan çok sayıdaki sıradan üyeler, birden APF'yi "sosyalist" (Yine, bu açıkça tartışılmayan bir etiketti) beyan etti, aynı zamanda bu sıradan APF işlerinin sadece "reformist" olduğu tutumunu takındılar.

Böylece militanların basit ihtiyaçlarını karşılayabilecek ve kariyerleşmeyi, devlet yanına çekil-meyi önleyebilecek APF'nin asıl toplumsal becerileri ve yaptığı işler, gelir getiren projeler ya-ratma gibi inisiyatifleri - dolayısıyla APF'yi ekonomik olarak daha bağımsız hale getirebilecek projeler- ciddiye alınmamıştı. Böylece güncel APF topluluğunun toplumsal işleri, yetileri ve proje yaratma gibi(tarlalar gibi) inisiyatifleri bazı militanların temel ihtiyaçlarını sağlamasına, onları hayatta kalma mücadelelerini hafifletmelerini, kariyerleşmeyi ve aktivizimden çıkmalarını sağlamalarına yardım edebilirdi fakat ciddiye alınmadı bundan dolayı APF'nin kendi kendine maddi olarak daha bağımsız ve özerk olmasına neden oldu.

Daha da önemlisi, taban örgütlenmesinde belirgin bir politik gündem, toplumsal dönüşümü sağlayabilecek uzun vadeli devrimci görüş ve bunun nasıl gerçekleştirileceği konusunda fikir eksikliği -ve Sol'un içinde anlaşmazlıklar vardı. Üyelerin çoğu ön ödemeli sayaçlara, tahliyelere direnmek gibi tek sorunlu mücadeleler etrafında örgütlendiği için bu mücadele kazanıldı-ğında veya kaybedildiğinde başka direniş alanları yaratmak ve eylemliliği sürdürmek yerine bazen eylemsizliğe kapılıyorlardı. Anarşistler olarak APF'nin daha iyi bir yola girmesi için elimizden gelen en iyi mücadeleyi verdiğimizizi vurgulamak istiyoruz.

Apartheid karşıtı hareketlerle anarşist hareketlerin yolunun nerede kesiştiği konusunda fikriniz nedir?? Apartheid karşıtı hareketlerde anarşistler nasıl ve ne gibi roller aldılar? Apartheid merkezli bir yönetime karşı yıllardır verilen mücadeledeki anarşistler hakkında ne diyebiliriz? Ve ANC ile Güney Afrika Komünist Partisi'nin arasındaki ilişki hakkında ne söyleyebilirsiniz?

Maalesef, apartheid karşıtı mücadelenin büyük kısmında anarşizm yoktu veya hiç bilinmiyor ve Güney Afrika'da izine rastlanmıyordu.

1930'larda, yüzyılın ilk yarısının çok küçük ama oldukça önemli hareketi olan anarşist ve sendikalist hareketi gözden kaybolmuştu, anarşizm ancak 1980'lerin sonu ve 1990'ların başına doğru çoğunlukla beyaz ve Hint punk altkültürü ortamında ve bazı apartheid karşıtı üniversiteli aktivistler arasında yeniden ortaya çıkmaya başladı. Güney Afrika radikalizminin büyük gelenekleri siyahi milliyetçilik ve Marksizm-Leninizm olmayı sürdürüyor.

Yine de, siyahi işçi sınıfının anarşist karakterli öz yönetim pratiklerini ve direnişi benimsediği deneyimler bulunmaktadır –her ne kadar o zamanki anarşist fikirlerden etkilenmemiş olsalar da.

Bir örnek ise 1950'lerde "öz demokrasi hareketi" denilen, anarşist olmasa da, Murray Bookchin'den ve onun aynı isimli grubundan etkilendikleri söylenilmektedir. Bu grup bir nebze liber-ter sosyalist bir karaktere sahipti –Bookchin'in o zamanlarda daha fikirlerini geliştiriyor olduğunu hatırlatmakta fayda var- ve 1957'de, Johannesburg'da apartheid'çı hükümetle anlaşmış PUTCO ⁽⁸⁾ otobüs şirketine karşı büyük çaplı boykotlar

düzenlemekle uğraşıyorlardı.

Başka bir örnek de 1980'lerde siyahi toplulukları politik saldırılara karşı savunan, aynı zamanda apartheid rejimine veya yerel siyahi otoritelere dayanmadan topluluk içindeki suçlarla ve antisosyal davranışlarla ilgilenen toplumsal örgüt olan meşru müdafaa birlikleriydi.

Siyahilerin bulunduğu ilçelerde insanlar, ara sıra daha geniş ölçekli eylemler arasında uyumu sağlamak için yerel sakinlerden oluşan sokak komiteleri ve blok komiteleri oluşturacak, blok komiteler de semt komiteleri oluşturacak ve bu şekilde aşağıdan yukarıya kent toplaşmaları örgütleyecekti.

Aynı şekilde, o zamanki isyancı "Halkın gücü" hareketinin bir parçası olan bu girişimlerin sınırları vardı – mesela, çoğu girişim ANC tarafından ele geçirilmişti, ve bazen ANC'nin olmayan pozisyonlara karşı tahammülsüzlük gösteriyorlardı- ama liberter eğilimlere sahiptiler.

1980'lerin ilk yarısında var olan, sendikalist sayılabilecek "işçiler", Yeni Sol'dan ve bazen dolaylı olarak anarko-sendikalist fikirlerden etkilenen Güney Afrika Sendikalar Federasyonu-nun (FOSATU⁽⁹⁾), işçi öz yönetimi, işçilerin parti politikalarından bağımsızlaşması, uluslararasılık, ırkçılık karşıtlığı, güçlü taban örgütlenmeciliği ve demokrasi gibi bu anarko-sendikalizm ve sendikalizm ile birçok ortak noktaları vardı.

Anarşistler gibi Fosatu'nun "işçiler"i de ayrıca SACP tarafından desteklenen iki evreli "Ulu-sal Demokratik Devrim"e karşıydılar (ilk, özgürlükçü demokrasi ve bir siyahi çoğunluluk hükümeti için mücadele edecek ve sonra, sadece bir kereye mahsus birleşilecek, ve sosyalizm için mücadele verilecek) ve Tek bir devrim aşaması yoluyla eş zamanlı olarak apartheid'e ve kapita-lizime karşı olacak sosyalist bir hayalin peşindeydiler.

Ayrıca üretim ve toplumun “işçi kontrolü”nde olmasından bahsediyorlardı. Fakat “işçiler” ne sosyalist bir toplumun nasıl gözükeceği ve işleyeceği hakkında ne de buna nasıl ulaşılabileceği konusunda net bir anlayışa sahiptiler.

Yukarıda belirtildiği gibi, anarşizm ancak geç 1980’ler ve 1990’ların başlarına doğru tekrar gözükmeye başladı ancak apartheid karşıtı mücadelede önemli bir rol oynamadı. Dev mücadelelerin ve zaferlerin perde arkasında ortaya çıktı, ama bunlara nazaran aykırıydı ve kendi doğrultusunu bulmak için mücadele ediyorlardı. 1990’ların başlarında ilk organize gruplar ve çalışma grupları ortaya çıktı, bunlar da, 1995’te, ZACF’nin içinden çıktığı İşçi Dayanışma Federasyonu (WSF)’nin kurulmasını doğrudan önemli yollarla sağladı.

ANC oluşumunun ilk safhalarında bir kitle hareketinden ziyade, Mandela’nın 1950’lerdeki değişimiyle, “Avrupalı olmayan, refah bir burjuva sınıfının gelişimi için yeni sahalara açarak” siyahi bir burjuva sınıfı yaratmayı arzulayan uzman siyahilerin nispeten küçük bir örgütüydü. “Bu ülkenin tarihinde ilk kez, Avrupalı olmayan burjuva kendi ismine, yerleşim yerlerine, fabrikalarına sahip olma fırsatını edinecek ve ticari ve de özel girişimcilik hiç olmadığı kadar parlayıp gelişecek.” ANC küçük, daha ayrıcalıklı – ancak hüsrana uğramış – bir siyahi sınıfın çıkarlarını yansıtan bir örgüt olduğundan dolayı, “kitlelerin” desteğini almak için GAKP ile yandaşlık kurmaya ihtiyacı vardı. ANC’nin milliyetçi siyahi elit GAKP ile yandaşlığının ken-disine kitle desteği kazandırması ve ırk ayrımı sona erdiği an iktidara gelmesine yardımcı olması için, sadece biraz sosyalist hitabetini benimsemeliydi. GAKP için ise, ANC ile kurulan bir yandaşlık ve iki aşamalı olan UDD’ne bağlılık, Milletlerarası Komünist Enternasyonal’in sömürge ve yarı sömürge dünyasında aciliyet teşkil eden görevin, milli bağımsızlık ve milliyetçilerle işbirliği olduğunu, sosyalizmin bir şekilde sonradan geleceğini

belirten yaklaşımıyla bağ-daşıyordu.

ANC devleti iktidara geçince, kapsamlı bir özelleştirme icra etti ve geniş çapta neoliberal reformlar gerçekleştirdi. Bunlar büyük tasarruflara ve işsizliğe, sosyal harcamada kesintilerin yanında temel hizmetlerin de maliyetlerinin artmasına, tahliye edilmelere, su ve elektrik kesintilerine vs. yol açtı. ANC’nin özelleştirme ve neoliberal yapılandırmasının 20. yılı ve Genel Sekreteri aynı zamanda Yüksek Öğretim Vekili olan GAKP, hala ANC’yi ve politikalarını destekleyip onun lehinde seçim kampanyaları yürütmektedir.

Ya burjuvanın bir parçası haline gelip, değişen sınıf çıkarlarıyla artık sosyalizmi arzulamadıkları için, ya da üretim güçlerinin, kapitalizm altında tamamen gelişmeden sosyalizmin mümkün olmadığını belirten Marx’ın teleolojik mantığını körce izledikleri için. Sonuç olarak GAKP, Güney Afrikalı işçi sınıfını perişan eden politikaları desteklemekte, bunları “geliştirici” olarak adlandırıp, UDD’nin ikinci fazı olan sosyalizm mücadelesine – ki bu arada, GAKP bunu devlet sosyalizmi açısından algılamaktadır – zemin hazırlayacak üretim güçlerinin gelişimi için gerekli oldukları gerekçesiyle aklamaktadır. Bu, GAKP liderliğinin, başında ANC’nin bulunduğu kapitalist hükümetin tamamiyle ağına düştüğü ve SACP’nin bir kitleli yapılanma olarak solduğu anlamına gelmektedir.

Fakat neoliberalizm ve yükümlü ANC-SACP yandaşlığı ne kadar köklü ve dayanıklı olursa, sosyalizm de o kadar uzaklaşacaktır.

Feminist, LGBTİ, ekoloji hareketleri gibi mücadele biçimleri ve sosyal hareketler hakkında ne düşünüyorsunuz?

Daha önce de belirtildiği gibi ZAKC, prensip olarak, her türlü ileriye dönük sosyal hareketi; feminist, LGBTİ, ekoloji hareketleri de dahil

olmak üzere, destekler. Ancak ZAKC kesinlikle sınıf mücadelesini merkezine koyar. Belirli bir sosyal hareketin sınıfsal karakteri ve çıkarları ona sağlayacağımız uygulanabilir desteği belirler.

İnanıyoruz ki, sınıf hususunda kesinleşen tüm baskı çeşitleri, işçi sınıflarına bölmek için yeniden üretilme ve devam ettirilme, sömürüyü kolaylaştırma, sınıf egemenliğini yöneten kesmin -hem özel kapitalistlerin hem de yüksek devlet memurlarının vs. - çıkarları doğrultusunda devam ettirme yolu ile büyür ve bütünlenir.

Cinsiyetçilik ve ırkçılık gibi sınıf dışı baskılar, kapitalist ve devletçi düzenin devam etmesine yardımcı olur ama aynı zamanda bu düzen tarafından teşvik edilir. Dolayısıyla, kapitalizmi ve devleti yok etmek için bunları destekleyen tüm diğer baskı çeşitlerini de yok etmek gereklidir; ve sınıf dışı baskıları yok etmek için de kapitalizm ve devleti yok etmek gereklidir – kapitalizmin ve devletin ürettiği sınıf farklılıklarının el değmeden bırakılması durumu ya aynı sınıf dışı baskıların yeniden ortaya çıkmasına ya da yeni sosyal hiyerarşilerin ve baskıcı ilişkilenmelerin üremesine yol açar.

Bu sebeple inanıyoruz ki, yenilikçi sosyal hareketler, kapitalizme ve devlete karşı sınıf mücadelesini baz alan bir sınıf savaşım programı üzerine oturtulmalıdır. Sınıf dışı baskılara karşı mücadeleler ise bağımsız ve otonom direniş örgütlerinin oluşturduğu bir işçi sınıfı programına bağlanmalıdır. Kapitalizm ve devletin devrilip, sınıfların ortadan kaldırılması yolunda, sınıf dışı baskılara karşı mücadelelerin esas ve bu amaçtan ayrılamaz olduğu fark edilmelidir. Yaklaşımında sınıf mücadelesine yer vermeyen – kapitalizm ve devletin yanında diğer baskıları da yok etmeye çabalamayan – yenilikçi hareketler, en fazla sorunun belirtilerini tedavi edebilir ama uzun vadeli, kayda değer, sürdürülebilir değişim ve kazanımlardan her zaman yoksun

kalır, çünkü sorunun köküyle yüzleşmez.

ZAKC bütün kadınların, sınıfsal arkaplan ve statüleri fark etmeksizin, ya da bütün siyahların, LGBTI'lerin, maddi durumları fark etmeksizin, aynı çıkarları kolladıkları ve ortak bir mücadele paylaştıkları fikrini reddeder.

İrkçılık ve cinsiyetçilik, kapitalizm ve sınıf iktidarının sürmesine yardımcı oldukları için, mese-la iktidar sınıftaki kadınlar, ataerkil sistemden çıkar sağlar – bazen cinsiyetçiliğe kurban olsalar bile – çünkü bu, onların sınıf çıkarlarını ve iktidar sınıftaki konumlarını korumalarına yardımcı olur. Benzer olarak siyah bir kapitalist kurumlarda bazı ırkçılıklar deneyimlerken, ırkçılığın işçi sınıfını bölme gücü olduğundan dolayı toplantı odalarında -kendi çıkarları doğrultusunda- o hala ırkıktan yararlanır.

Dediğimiz gibi, cinsiyetçilik ve ırkçılık gibi sınıf dışı baskı çeşitleri, işçi sınıfını zayıflatıp böle-rek, kapitalist ve devletçi düzenin sürdürülmesinde esastır ve aynı zamanda, bu baskı çeşitleri ancak devlet ve kapitalizm düzenini devirerek sona erdirilebilir. Bu yüzden, bir sınıfsal mücadele yaklaşımı – kapitalizm ve devletin yanında diğer baskıları da yok etmeye çabalamayan – bu çeşit baskılarla mücadelede merkezdedir. Bu itibarla ZAKC, kadın/eşcinsel başbakanlara ve şirket CEO'larına sahip olmak için mücadele edip, bu tür kurumların asıl doğa ve yapılanmalarına meydan okumayan feminist ya da LGBTI hareketlerini kâle almaz.

Peki ya 2012'deki Marikana katliamı? Orada aslında ne oldu? Anarşistler grevlere müdahale etti mi? Grevlerde anarşistlerin (ya da ZAKC) bir rolü oldu mu, anarşistler arasında yaralanan, tutuklananlar oldu mu? Katliam sonrasında bir geriye çekilme ya da Güney

Afrika'daki sınıf mücadelesine baskı ya da tam tersine iktidara karşı öfkenin büyümesinde artış gibi değişimler yaşandı mı?

Marikana'da meydana gelen, ANC yönetimindeki Güney Afrika hükümetinin, İngiliz Lonmin maden sahipleriyle işbirliği kurup, 34 grevci maden işçisini, kapitalistlerin kârını ve yabancı yatırımı tehdit eden bir grevi sonlandırmak amacıyla öldürmesiydi. O zamanlar Lonmin madeninde hissedar olan Başkan Vekili Cyril Ramaphosa, 16 Ağustos 2012'de 34 grevci maden işçisinin polis tarafından öldürüldüğü günden bir gün önce, polise grevle kararlı bir biçimde ilgilenmesi konusunda politik baskı uygulamasıyla ifşa olmuştu. Madencilerin pusuya düşürülüşü, katliam görüntülerinde açıkça görülüyor. Sonradan ortaya çıkan deliller ise polisin, üstü örtülmeye çalışılan ikinci bir olay yerinde, birkaç madenciye avlayıp infaz edişini, yaralı işçilere müdahale için gelen ambulans ve ilkyardıma olay yerlerine erişimini engelleyişini gösteriyor.

Güney Afrika'daki çağdaş anarşist hareket küçük ve marjinal. Marikana'da ve platin grevlerinde anarşistlerin katılımı ve müdahalesi olmadı ancak anarşistler, katliam sonrasında Marikana işçileri için adalet talep eden protesto ve kampanyalara, grev boyunca da dayanışma aktivitelerine katıldılar. Katliam sonrası, Marikana'da sınırlı politik çalışmalarda da bulundular ancak bir baskın yapmadılar.

Marikana Katliamı, tartışmasız ANC hükümetini ifşa edip meşruluğunu çürüterek siyahi işçi sınıfına mensup pek çok insanın, ANC içinde yaşadıkları yanılsamaları giderdi. Marikana olaylarının platin işçileri üzerindeki aydınlatıcı ve radikalleştirici etkisi, kesinlikle 2014'teki yetmiş bin katılım olduğu beş aylık platin grevini etkiledi – Güney Afrika tarihindeki en uzun ve en maliyetli grevdi.

Marikana'dan sonra, neredeyse her gün halkın protestoları ve isyanları ülke çapında dinmeden devam etti ve 2015'in sonlarında, finansal dışlanma ve ırkçılık karşısında, ülkedeki üniversitelerde üçüncü derece öğrenci mücadeleleri patlak verdi. Bunu, üniversite çalışanlarının dış tedarige karşı kayda değer mücadeleleri izledi. Dahil olan birçok öğrenci gibi protestocu topluluklar ve grevci işçiler için Marikana, ANC'nin gerçek yüzünü ortaya çıkarmış, yanılsamaları yok etmiş oldu.

Ancak, üçüncü derece öğrenci başkaldırısı, sert bir devlet ve kişisel baskılarla karşı karşıya kaldı. Ülke çapında, sürekli olarak halk başkaldırılarının suç olarak sayıldığı sayısız örnek mevcut. Protestocular yolların kuşatıldığı, lastiklerin yakıldığı vs. topluluk protestolarına katıldıkları için tutuklandıkları zaman, halk içi şiddetten sorumlu tutuluyorlar ki bu suç teşkil eden bir eylem sayılıyor.

ANC hükümeti Marikana'da yaptıklarından dolayı, insanların gözünde meşruluğunu büyük ölçüde yitirdiği için, iktidarını sürdürebilmek adına gittikçe daha çok baskıya, bel bağlamak durumunda kalacak.

Güney Afrika'daki anarşist hareket hakkında biraz bilgi verebilir misiniz? İnsanlar anarşist fikir ve aktivitelere nasıl tepki veriyor? Aynı düşünceden ya da farklı eğilimlerden başka özgürlükçü/anarşist grup/kolektifler mevcut mu? İlişkilenmeler nasıl? Anarşistler arasında kesin ayrışmalar var mı?

Tarihi olarak, Güney Afrika'daki ilk anarşist ve sendikacı hareket, daha kapsamlı olan sosyalist ve işçi hareketinin dahilinde, küçük ama etkili bir eğilimdi. Güney Afrika'da siyahiler için ilk işçi sendikaları, 20. yüzyıl

başlarında anarşistler ve sendikacılar tarafından kurulmuştu.

Ancak, pek çok farklı sebepten (Rus Devrimi'nden sonra Bolşevizm'in artan etkisi, devlet baskısı, vs.) anarşist ve sendikacı hareket, 1930'lara gelinceye kadar adeta yok oldu ve 1980'lerin sonu, 1990'ların başına kadar da yeniden gündeme gelmedi.

Bugünlerde, Güney Afrika'daki anarşist hareket çok küçük ve ülke çapında hiddetlenen mücadeleler üstünde pek bir etkisi yok. Ancak yavaşça büyüyor ve her gün daha çok sayıda insan anarşist düşüncelerden haberdar olup etkileniyor. Genel olarak, yenilikçi toplumsal hareketlerdeki ve sosyalist soldaki çoğu insan, anarşist düşüncelerle tanıştırıldığında, birçok anarşist düşünceyle ortaklıklar kuruyor. Ancak, siyahilerin oy verme hakkı için verilen son mücadeleler sebebiyle ve milliyetçiliğin, Marksistlik'in devlet gücüne olan saplantılarından dolayı, pek çok insan, sosyal hareketler ve sosyalist grupların seçim ve oylamalarla ilgilenmemesini, mücadelelerin devletten bağımsız ve devlete karşı yürütülmesini savunan anarşist yaklaşımı kabullenmekte çok zorlanıyor. Devletçilik, Güney Afrika'nın politik kültüründe dev bir etki ve birçok insan seçimlerin her şeyi çözebileceğine inanıyor. Politik partiler de bu eğilimi her defasında sömürüyor.

Ancak ANC hükümetinin herhangi bir değişim sağlama konusundaki kasvetli başarısızlığı sebebiyle, daha çok insan yavaşça seçim soytarılığından bir değişim doğamayacağını hissetmeye başlıyor; ama bu hala küçük bir azınlık. Pek çok küçük Marksist oluşumun etkisi sebebiyle de, hala bir sürü kişi seçim sistemi ve devletin, bağımsız aday ya da bir kitlesel işçi partisi seçildiği takdirde, radikal bir değişim doğurabileceği yanılgısına düştü.

ZAKC Güney Afrika'daki en uzun ve en oturmuş anarşist grup ve kapsamlı bir yayınlama ve de örgütlenme geçmişine sahip. Daha çok grup

olmasını dilerdik ama yok. Arada bir küçük gruplar ortaya çıkıyor ama çoğu sonlanıyor. Ancak bahsedilmeye değer bir yapılanma var, o da Soundz of the South (SoS) isimli Cape Town'lu bir hip-hop kolektifi. Tam anlamıyla bir anarşist kolektif olmasa da (örnek olarak, siyahi milliyetçiliğinden etkilenen üyeleri var) kolektifin anarşist üyeleri ZAKC ile aynı sınıf mücadelesi analizini paylaşıyor ve çok ortak noktamız var. Belki de birlikte çalışmıyor olmamızın tek sebebi, Zabala'nın daha çok Gauteng'de SoS'in ise Cape Town'da bulunuyor olması.

Tutucu değiliz; çeşitli yenilikçi güçlerle birlikte iş yapıyoruz ve yapacağız da. Bunu, örnek olarak, APF ve LPM'deki rolümüzle göstermiştik. Ana mesele şu; işçi sınıfı mücadelesinin arazisinde çalışıyoruz, bu da pratikte siyahi işçi sınıfı mahalleleri örgütlerinde bu mahalle ve örgütlerle birlikte çalıştığımız anlamına geliyor. Kendini anarşist olarak nitelendiren herkesin, sırf paylaşılan bir etiket sebebiyle birlikte çalışması gerektiğine inanmıyoruz. Etiket birlik için bir temel değildir: kendini anarşist olarak tanımlayan ama anarşizmin ana prensiplerini reddeden, sınıf mücadelesiyle ilgilenmeyen ya da işçi sınıfı mücadelesi ve hareketlerini destekleyip, dahil olmayan insanlarla çalışmakta gerçekten bir anlam görmüyoruz. Sınıf mücadelesini sürdüren ama anarşist olmayan Sol ya da sosyal hareket ve sendikalarla taktiksel olarak ilişkilenmeyi ve işbirliği yapmayı tercih ederiz. Tabii ki, bu diğer gruplarla pek çok konuda anlaşmazlığımız ve fikirler çatışmasını kazanmak uğruna kavgamız var. Ama önemli olan insan kitlelerine doğru yürüyor olmamız çünkü çatışmaların çıkış noktaları oralar. Yalıtılmış ve özleştirci bir radikal bilimin parçası olmakla ilgilenmiyoruz.

**Bir ABCN yayınından haberdarız:
mesela Kara Tetik. Ağ hala
işliyor mu? Anarşistlere ya da
hapishanelerdeki özgürlükçü/**

anarşist tutuklulara herhangi bir baskı uygulanıyor mu? Güney Afrika'daki hapishaneler hakkında ne söyleyebilirsiniz?

Güney Afrika'daki Anarşist Kara Haç, baskı karşıtı, dayanışma aktiviteleri yapan ve tutuklulara destek sağlayan, ZAKC ile bağlantılı küçük bir kolektifti. Kara Tetik postasının sadece üç sayısını yayınladı ve devlet baskısının yükselip sosyal hareketlerin hedef gösterilerek suçlanmasına karşılık olarak, diğer yenilikçi örgütlerle kısa ömürlü bir Baskı Karşıtı Ağ kurulmasında rol oynadı. AKÇ-GA da kuruldu ve bir süre hala hapiste olan ırkçılık karşıtı politik tutuklularla iletişimini sürdürdü; bu bir hapishanede anarşizm üzerine gizli bir çalışma grubunun oluşmasına öncülük etti. Bu grubu örgütleyen ana karakterlerden biri, ırkçılık karşıtı bir politik tutukluluktan anarşistliğe geçiş yapan, Abel Ramarope ölünce, grup çalışmalarını durdurdu. AKÇ'nin de aktivitelerini durdurması uzun zaman almadı.

Güney Afrika hükümeti baskı için özellikle anarşistleri hedef almıyor, çünkü daha o kadar kayda değer değiliz. Ama zaman zaman kasabalı anarşistler ve ZAKC üyeleri, topluluk için-deki fikir ve aktivitelerinin egemenliklerine tehlike oluşturduğunu düşünen yerli elit kesim ve iktidar parti yandaşları tarafından tehdit ve göz dağına maruz kalabiliyor.

Afrika'daki diğer ülkelerle anarşist/özgürlükçü temaslarınız var mı?

Şu anda sadece Zimbabwe'de anarşist bağlantılarımız var. Swaziland'da bazı anarşistlerle bağlantımız vardı – iki tanesi Soweto'da yaşadıkları zamanda ZAKC üyeleri idi – ancak bağlantımızı kaybettik ve şu anki durumlarından emin değiliz.

IWA ile bağlantıda olan, Nijerya'daki anarşist sendikacı Farkındalık Ligi ile de temas için-

deydik ama birkaç yıldır mevcut değil, ayrıca önceden iletişim içinde olduğumuz öncü mücadelelisi olan Sam Mbah, 2014'te öldü.

Arap Baharı'nın ardından, Mısır'da anarşist bir grup olan Özgürlükçü Sosyalist Hareket ile temas kurmuştuk ancak onlarla da uzun süredir iletişim içinde değiliz ve şu anki durum ve aktivitelerinden haberimiz yok.

Peki Gandhi ve Martin Luther King gibi, küresel kapitalistler tarafından övülen Mandela'nın karakteri hakkında ne söyleyebilirsiniz? Bildiğiniz gibi, iktidar sınıflar çoğunlukla bazı parlamentocuları, pasifistleri ya da reformcu muhalefetleri ya da “devrimleri” tercih ediyor. Mandela ve Gandhi ya da Martin Luther King arasında bir kıyaslama yapabilir miyiz? Ya da Guardian Gazetesi Mandela ve Abdullah Öcalan (tutuklu PKK lideri) arasındaki benzerlikleri yazmıştı. Siz bunun hakkında ne düşünüyorsunuz?

Mandela'yla ilgili, Gandhi'nin yolunda bir pasifist olduğunu ileri süren miti dağıt-mak konusunda çok net olmalıyız. Mandela, ırkçı hükümeti şiddetle devirmeye yönelik silahlı mücadele sebebiyle hapsedilmişti. Bugünlerde, bir tür azizmiş gibi gösteriliyor ve bu doğru değil.

Mandela'nın ırkçılığa karşı savaşına ve silahlı mücadeleyi reddetmeyeşine saygı duyuyoruz. ırkçılığa karşı savaşta, açıkça doğru bir taraftaydı, baskı görenlerin tarafında. Ama bu onu ve arkada bıraktıklarını eleştirmedığımız anlamına gelmez. ANC lideri olarak, ırkçı yönetim sonrası Güney Afrika'nın her zaman kapitalist olacağı görüşüne kendini adanmıştır. Beyaz üstünlüğünü ve “monopoli

kapitalizmi”ni kökünden sökmek için derinden değişecek ama aynı za-manda “özel girişimciliğin hiç olmadığı kadar parlayıp geliştiği” bir toplulukta, “Avrupalı ol-mayan, refah bir burjuva sınıfının gelişimi için yeni sahalar açılmasına” olanak verecekti. Yani, hedeflerinin sınırlı olması bakımından bir reformcu-ydu. Yani, Mandela silahlı mücadeleyi be-nimsemesi bakımından Öcalan’a yakın olsa da, ANC her zaman PKK’dan çok daha az radikal bir partiydi – Marksist-Leninist zamanlarında ya da özgürlükçü fikirlerden daha çok etkilendiği şu anki döneminde.

Mandela, kısa bir süre için GAKP’nin liderliğini yapmış olsa da, bu durumları değiştirmede: GAKP’nin asıl hedefinin sosyalizm değil UDD olduğunu hatırlayın. Yani, ANC/GAKP silahlı mücadelesi militandı ancak devrimci değildi. 1980 ortalarında, ANC ve GAKP liderliğinin büyük bir kısmı, aynı zamanda ırkçı hükümetin liderleri, bir kördüğüm içerisindeydi: iki taraf da kazanamıyordu. Bunu takiben, anlaşmalı bir geçiş sürecini başlatan planlar uygulamaya kondu.

Bir yandan, bu geçiş süreci büyük bir başarıydı: 350 senedir ilk defa, Güney Afrika olan bölgeler orta sınıf bir parlamento sistemine sahip oldu; otoriter ırkçı yönetim, sistemi ortadan kaldırıldı – ayrımcılığı, terörü ve baskıları da beraberinde. Ama aynı zamanda orta sınıf “demokrasisi”nin bütün sınırları aşıkardı ve hala da aşıkâr. Kapitalizm sürdü, devlet organı sürdü, sınıf üstünlüğü sürdü. ırkçı yönetimin dehşet verici mirası kendisini her alanda gösterdi – siyahiler için acınası yaşam koşullarından tut, genç Afrikalı kadın ve erkeklerin %70’inin işsiz kalmaları durumuna kadar. Bunların hepsi sürdü. Bunlar, refah ve gücün radikal bir şekilde yeniden dağılımını sağlanmadan nasıl giderilebilir ki? Giderilemez, bu devrimi gerektirir. Ama bizim elimizdeki, siyah elitin oldukça genişlediği, topluluğun ana kayasının ise ırkçılıkla bölünmüş bir işçi sınıfı ve ucuz siyahi işgücü sistemini barındırarak sürdüğü kapitalist bir düzen. ANC ve Mandela, sınırlı vizyonlarıyla, reformculuklarıyla, içler acısı uzlaşmalarıyla, kapitalizm ve eski beyaz iktidar sınıfı birlikt, kısmen suçlanmayı hak ediyorlar.

DİPNOTLAR

(1) İşçi sınıfı derken, ilerleyen satırlarda kendilerinin de açıklayacağı gibi, burada kastedilen ,herhangi bir üstü tarafından baskı gören, bütün çalışan insanlar. Çalışan veya emekçi sınıf olarak da anlayabiliriz.

(2) Yunanca ξένος (xenos,yabancı) ve φόβος (phobos,korku). Farklı ve yabancı olanlara karşı beslenen korku

(3) Platformizm: Anarşist harekette bir eğilim. Kısaca, işçi ve köylü sınıfı hareketlerini etkileyebi-lecek düzenli anarşist örgütlerin olması gerektiğini vurgular.

(4) (Anarşist örgütlenmenin Uruguay Anarşist Federasyonu tarafından geliştirilen Latin Ameri-kan versiyonu)

(5) İlgili anayasa ve örgütün resmi sitesi:
www.zabalaza.net/organise/constitution-of-the-zacf/

(6) Afrika dilinde “ayrılık” anlamına gelmektedir), Güney Afrika Cumhuriyeti’nde 1948 - 1994 yılları arasında, Ulusal Parti hükümeti tarafından uygulanan ırkçı ayrımcılık sistemidir. (1958 yılından itibaren yasalarla desteklenmiştir. Ayrıca, Anti Apartheid Hareketi ise Afrika Ulusal Konseyi’nden (ANC) ayrılanların “apartheid”e karşı kurdukları bir harekettir. Nisan 1994’te Nelson Mandela’nın seçimi kazanması yoluyla apartheid’e karşı mücadele başarıya ulaştı.

(7) South Western Townships (Güney Batı Kasabaları)

(8) Public Utility Transport Corporation (Toplu Taşıma Kamu Hizmeti)

(9) The Federation of South African Trade Unions

www.zabalaza.net
